

(Continuació)

*L'article d'En*

## PLA DE BENAULA

ELS VELLS CAMINS DE CALDES

### Els camins de fa cent anys.

En la nostra col·laboració anterior, deixarem l'història dels camins de Caldes en el moment en què la Tihona disfrutava del seu lloc preeminent com a centre de comunicacions de tota la Selva.

La relativa prosperitat que va disfrutar Espanya en el segle XVIII -encara arribava l'or d'Amèrica- va permetre de posar en marxa la construcció de carreteres, "camins reials", i mantenir la seva conservació. L'arribada del segle XIX, amb l'entrada de les tropes napoleòniques i sis anys llargs de lluites per la Independència, va paralitzar tota activitat positiva i produí l'abandó dels nostres camins. Malgrat això, el nostre "camí reial", via important per les comunicacions franceses entre La Junquera i Barcelona, va ésser objecte d'algunes reparacions per part dels "sapeurs" (gastadors) francesos després del setge de Girona i la batalla de Cardedeu.

Acabada la Guerra d'Independència l'any 1814, el nostre país va restar molts anys abatut i sense diners. Pot dir-se que fins la mort de Ferran VII, totes les obres públiques quedaren abandonades.

Amb la vinguda de la reina Isabel II, es va tornar a emprendre la feina en matèria de les comunicacions. Ni la desgraciada primera guerra carlina va paralitzar aquesta activitat. Pel que fa referència a les nostres contrades, sols el curt període de la Guerra dels Matiners (1848-49), va frenar el millorament de les carreteres.

En els anys cinquanta del segle passat és quan es produeix una

activitat sense precedents en la construcció de nous camins. Si de 1841 a 1845 es feren només 117 Kms. de noves carreteres a tota Espanya, de 1845 a 1850 s'arribà a un total de 249 Kms. De 1.850 a 1855 s'en construïren 418 Kms.. L'any 1856 la xarxa de carreteres nacionals tenia 6.587 Kms., per arribar a 17.409 Kms. l'any 1868. S'assolí un promig de 900 Kms. anuals de noves vies.

Va ésser en aquesta època dels anys seixanta, quan es va donar un nou traçat a la Carretera Reial de França en el seu pas sobre el terme municipal de Caldes.

L'obra més important de la nova carretera va ésser el pont de pedra sobre l'Onyar, al costat del pont actual, un xic més a l'Est. Encara es poden veure els carreus de pedra del seu basament. Aquest nou pont, contemporani del "pont de pedra" de Girona, tenia totes les característiques d'una obra "ben feta"; els carreus són perfectes i tenia l'amplada necessària per a poder-hi circular dos carruatges. Cal dir, però, que el nou pont sobre l'Onyar va motivar la construcció d'un terraplé per aixecar el nivell del sòl, que, en el futur, havia d'influir molt desfavorablement en els períodes d'avingudes i aiguats.

Decidit ja el lloc del nou pont, es va fer un nou planejament del traçat de la carretera. Va ésser abandonat l'antic "camí reial" (el que passava davant la Tihona) i, des d'el pla de l'Onyar va orientar-se la nova ca-